

<i>RVP ZV Obsah</i>	<i>RVP ZV Kód</i>	<i>RVP ZV Očekávané výstupy</i>	<i>ŠVP Školní očekávané výstupy</i>	<i>ŠVP Učivo</i>
MÍSTO, KDE ŽIJEME	ČJS-5-1-01	určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště nebo aktuálního pobytu - určí pomocí světových stran polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem k určenému bodu - zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště nebo pobytu - porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - orientační body a linie - světové strany - domov – prostředí domova - orientace v místě bydliště
	ČJS-5-1-02	určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> - určí světové strany podle přírodních jevů - zorientuje mapu za pomoci kompasu a určí světové strany - vyhledá na mapě cíl cesty popsaný v textu pomocí světových stran a značek na mapě - vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě v modelové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - obec (město), místní krajina – její části - poloha v krajině - orientační body a linie - světové strany

ČJS-5-1-03	rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> - vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (mapa kulturních památek, cyklotrasy, turistické mapy apod.) - vyčte a vypíše z mapy údaje o osídlení a přírodních podmínkách - vyhledá potřebné informace ve vysvětlivkách mapy - vyhledá na mapě podle popisu přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt - interpretuje podle mapy údaje o přírodních podmínkách a osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky map
ČJS-5-1-04	vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> - zorientuje se v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky - uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí s využitím různých zdrojů - navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) se zdůvodněním - vybere z nabídky informace charakterizující danou oblast - seřadí informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu podle četnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary - vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočišstva - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Vlastivěda - 2. období – 4. ročník

	ČJS-5-1-05	zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> - popíše skutečnou cestu (polohu místa, přírodu, zajímavosti apod.) - vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích - porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět - kontinenty - sousední státy - cestování - regiony ČR - Praha
	ČJS-5-1-06	rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady orgánů státní moci a jejich zástupců - vybere a přiřadí z nabídky odpovídající činnost k orgánu státní moci - uvede a pojmenuje symboly naší státnosti - vybere symboly našeho státu ze symbolů státní moci evropských států - vysvětlí význam vybraných symbolů státu 	<ul style="list-style-type: none"> - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - armáda ČR

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	OSV		-
	VDO (Občanská společnost a škola)	<ul style="list-style-type: none"> - na řádu školy rozpozná konkrétní pravidla a chápe jejich smysl 	<ul style="list-style-type: none"> - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství
	VDO (Občan, občanská společnost a stát)	<ul style="list-style-type: none"> - z konkrétních případů odvodí, čím se orgány státní správy a samosprávy zabývají 	<ul style="list-style-type: none"> - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy

VDO (Formy participace občanů v politickém životě)	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje dětská a žákovská práva a povinnosti i u ostatních dětí - zdůvodní povinnost respektovat příslušné autority (rodiče, škola – školní řád, stát – dopravní předpisy) - uvede příklady zájmů osobních a skupinových, soukromých a veřejných - sdělí, na koho se obrátit v krizových situacích v případě nespravedlnosti a bezpráví 	<ul style="list-style-type: none"> - demokratické volby a politika - společenské organizace a hnutí
VDO (Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)	<ul style="list-style-type: none"> - zaujímá otevřený a společensky přijatelný postoj ke konfliktům a nevyhýbá se jejich řešení, aktivně k tomu přispívá - odliší a objasní situace, ve kterých se může rozhodnout svobodně a příklady situací, kdy se musí podřídit celku - 	<ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie ve škole
VMEGS (Objevujeme Evropu a svět)	<ul style="list-style-type: none"> - reflektuje své vlastní zkušenosti z cestování - na konkrétním výrobku (např. mobil) uvede propojenost dnešního světa - 	<ul style="list-style-type: none"> - naše vlast a Evropa - Evropa a svět - státní a evropské symboly
VMEGS (Evropa a svět nás zajímá)	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije a dává je do souvislostí s tím, co se dovídá z dalších zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti
MKV (kulturní difference)	<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o zvycích a tradicích udržovaných v jeho rodině a porovnává se zkušenostmi ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání vlastního kulturního zakotvení

	MKV (Etnický původ)	- objasní stručně některé základní pojmy – kultura, etnikum, národnost	- různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
	EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)	- podněcuje aktivitu a ohleduplnost ve vztahu k prostředí - nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb	- doprava a životní prostředí - zemědělství a životní prostředí, průmysl a životní prostředí

Mezipředmětové vztahy – vztahy mezi předměty, mezi ročníky daných předmětů, jednosměrné závislosti mezi různými **ŠVP výstupy** předmětů v jednotlivých ročnících

Učivo RVP ZV

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Vlastivěda - 2. období – 4. ročník

LIDÉ KOLEM NÁS	ČJS-5-2-01	vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	-	-
	ČJS-5-2-02	rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	-	-
	ČJS-5-2-03	rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	-	-
	ČJS-5-2-04	orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost	-	-
	ČJS-5-2-05	poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	-	-

NEZ OVÁ TÉM	OSV	-
-------------------	------------	---

VDO		-
VMEGS		-
MKV		-
EV		-
MV		-

Mezipředmětové vztahy – vztahy mezi předměty, mezi ročníky daných předmětů, jednosměrné závislosti mezi různými **ŠVP výstupy** předmětů v jednotlivých ročnících

Učivo RVP ZV

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot

- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

LIDÉ A ČAS	ČJS-5-3-01	pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> - porovná různé časové údaje (mezi sebou a se vztahem k současnosti) - zanesse časové údaje do časové osy - určí k základní dějinné události či jevu s pomocí encyklopedií, internetu či jiných zdrojů časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje - porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí, - kalendáře - letopočet, generace - denní režim, - roční období
-------------------	-------------------	--	--	--

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Vlastivěda - 2. období – 4. ročník

<p>ČJS-5-3-02</p>	<p>využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají - prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám v muzeu či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý(důležitý) - vyhledá v archivu, knihovně, muzeu, galerii odpověď na jednoduchou otázku - uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah - vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede důvody pro jejich ochranu 	<ul style="list-style-type: none"> - regionální památky - péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost
<p>ČJS-5-3-03</p>	<p>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> - řadí správně události do skupin podle toho, zda se odehrály v minulosti, současnosti, nebo odehrají v budoucnosti - seřadí hlavní dějinné události a období tak, jak následovaly za sebou - vysvětlí, jak se vybraný objekt v blízkosti jeho bydliště nebo v jeho kraji váže k určité historické události nebo období - vysvětlí základní historické události v regionu, ve kterém žije - charakterizuje období, ve kterém žije 	<ul style="list-style-type: none"> - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků - domov, vlast, rodný kraj

Základní škola Fr. Kupky, ul. Fr. Kupky 350, 518 01 Dobruška
 5.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT - 5.4.1 ČLOVĚK A JEHO SVĚT – Vlastivěda - 2. období – 4. ročník

	ČJS-5-3-04	srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov - uvede příklady historických budov ze svého nejbližšího okolí - s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života dříve a nyní - 	<ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení - předměty denní potřeby - průběh lidského života
	ČJS-5-3-05	objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem všední den, státní svátek a významný den - vysvětlí, proč se slaví vybrané státní svátky a významné dny 	<ul style="list-style-type: none"> - státní svátky a významné dny

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	OSV		-
	VDO		-
	VMEGS		-
	MKV		-
	EV		-
	MV		-

Mezipředmětové vztahy – vztahy mezi předměty, mezi ročníky daných předmětů, jednosměrné závislosti mezi různými **ŠVP výstupy** předmětů v jednotlivých ročnících

Učivo RVP ZV

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Poznámky

	-
	-
	-